

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Брой и структура на населението

Текущата демографска ситуация в областта се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението и задържащо се високо равнище на общата смъртност.

В резултат на демографските и емиграционните процеси в края на 2016 г. изчисленото постоянно население на област Враца е 168 727 души. В сравнение с предходната година то намалява с 3 280 души, или с 1.9%.

В общия брой на населението жените са повече (50.8%), или на 1000 мъже се падат 1 032 жени.

Към 31.12.2016 г. в градовете живеят 98 139 души, или 58.2% от населението на областта, а в селата е 70 588 души (41.8%).

Към 31.12.2016 г. най-голям брой население е съсредоточен в община Враца - тук живеят 65 905 лица, или малко над 39% от общият брой за областта. В сравнение с края на 2015 г. броят на населението в община Враца намалява с 883 души, или с 1.3%.

Най-малка по брой на населението е община Хайредин, в която живеят 4 477 лица, или 2.7% от общото население на област Враца.

В областния център град Враца в края на годината живеят общо 53 570 лица, от които 25 894 мъже и 27 676 жени. В сравнение с 2015 г. населението на града намалява с 580 лица, или с 1.1%.

Фиг. 1. Население на област Враца към 31.12 по години и пол

Години	(брой)		
	Общо	Мъже	Жени
1990	262 798	129 544	133 254
2010	193 555	93 800	99 755
2011	184 662	91 072	93 590
2012	181 574	89 469	92 105
2013	178 395	87 803	90 592
2014	175 169	86 226	88 943
2015	172 007	84 688	87 319
2016	168 727	83 036	85 691

Продължава процесът на остаряването на населението, който се изразява в намаляване на относителния дял на децата до 15 години и увеличението на дела на 65 и повече навършени години.

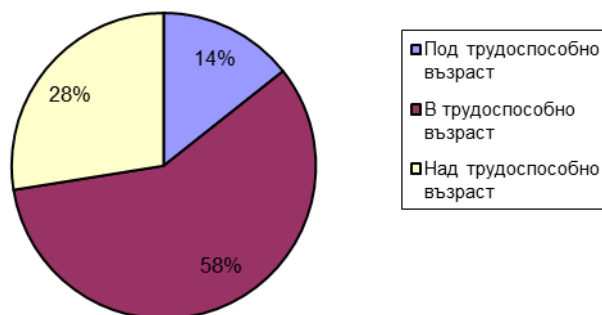
В края на 2016 г. лицата на 65 и повече навършени години са 39 888, или 23.6% от населението на областта. В сравнение 2015 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта.

Остаряването на населението води и до повишаване на неговата средна възраст, която в края на 2016 г. достига 45.3 години. В градовете тя е 43.6 години, а в селата - 47.6 години. Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - по-ниска средна продължителност на живот при тях. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 59.2% от общото население на съответната възраст, а на мъжете - 40.8%.

Броят на столетниците в областта е 6 - 1 мъж и 5 жени. Пет от тях живеят в селата, а само един живее в града.

Тенденцията на остаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастова структура - разпределение на населението под, във и над трудоспособна възраст. Населението в трудоспособна възраст към края на 2016 г. за област Враца е 98 071 души, или 58.1% от цялото население. Над трудоспособна възраст са 46 431, или 27.5%, а под трудоспособна възраст - 24 225, или 14.4% от населението в областта.

Фиг. 2. Възрастова структура на населението

Раждаемост

През 2016 г. в област Враца живородените деца са 1 453. В сравнение с предходната година броят на живородените деца се е увеличил с 46. Коефициентът на раждаемост¹ е 8.5‰ (за страната - 9.1‰). В сравнение в Северозападния район, само в област Плевен коефициентът е по-висок и достига -8.7‰.

¹ Брой живородени деца на 1000 души от средногодишния брой на населението през годината.

От всички живородени през 2016 г. 761 са момчета, а 692 – момичета, или на 1000 момчета се падат 909 момичета.

В градовете живородените деца са 840, а в селата - 613 деца, или на 1000 души от градското население се падат 8.5 живородени деца, а на 1000 души от селското население - 8.6 деца.

Над 58% от ражданията са осъществени от жени на възраст между 20-29 години. Средната възраст при раждане на първо дете е 25.3 години. През 2016 г. средния брой живородени деца от една жена е 1.77. За сравнение през 2015 г. той е 1.65, а през 2001 г. - 1.41 деца.

От 1991-1992 г. започна да се формира тенденция на увеличаване на абсолютния брой и относителен дял на извънбрачните раждания. Техният относителен дял от 43% през 1991 г. нараства на 75% за 2016 година. През 2016 г. в брак са родени 366 деца, а извънбрачните са 1 096.

Смъртност

През 2016 г. нивото на общата смъртност продължава да е високо. Броят на умрелите е 3 204, от тях - 1 659 са мъже и 1 545 - жени. Коефициентът на обща смъртност¹ - 18.8‰. Смъртността сред мъжете е 19.8‰, а при жените - 17.9‰. По коефициент на обща смъртност област Враца се нарежда на седмо място с най-висока смъртност в страната.

Коефициентът на детска смъртност е 4.8‰ и е по-нисък от средния за страната (6.5‰).

Естествен и механичен прираст

През 2016 г. в област Враца естественият прираст (разлика между живораждания и умираания) е отрицателен. Естественият прираст е минус 1 751 души, като при мъжете е минус 898, а при жените е минус 775.

Механичният прираст (разлика между заселени и изселени) също има отрицателна стойност. В резултат на отрицателния механичен прираст, населението на областта е намаляло с 1 529 души, от които 754 са мъже и 775 са жени.

Враца е сред областите с най-голямо намаление на населението в резултат на отрицателния механичен прираст, измерено чрез коефициента на нетна миграция (- 8.9‰)², заедно със Смолян (- 11.8‰) и Видин (- 9.4‰).

При настоящата динамика на демографските процеси прогнозата за 2070 г. е населението на областта да намалее драстично.

През 2016 г. 2 923 блица са се заселили в област Враца от други населени места в страната, а 3 620 лица са заявили промяна на своя настоящ адрес от областта в други области на Република България. През 2016 г. 1 048 души са заявили промяна на своя настоящ адрес от областта в чужбина, а лицата, които са сменили местоживеенето си от чужбина в област Враца са 216.

¹ Брой умрели лица на 1000 души от средногодишния брой на населението.

² Отношение на нетната миграция към средногодишното население през годината.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография” в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето. Броят и структурите на населението в края на 2011 г. са изчислени въз основа на получените резултати от проведеното към 01.02.2011 г. преброяване на населението и съответните изчисления за естествения и механичния прираст, получени от текущата демографска статистика за останалите единадесет месеца на годината. Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Допълнителна информация относно методологията и данните за населението и демографските процеси е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg>.